

छत्रकोट गाउँपालिका गुल्मीको सार्वजनिक सुनुवाई प्रतिवेदन

२०७८

मिति : २०८०/०२/०८

प्रस्तुतकर्ता

भुवन भुसाल

रेडियो श्रृङ्गेश्वर १०८.८ मेगाहर्ज
छत्रकोट ३, गुल्मी

विषय सूची

क्र.सं. शीर्षक

१. पृष्ठभूमि

२. उद्देश्य

३. सार्वजनिक सुनुवाई सहभागी गाउँपालिका टोली :

४. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा सरोकारबालाहरुबाट उठाइएको गुनासा/सुझाव र दिईएका जवाफहरु

५. सिफारिस

६. सार्वजनिक कार्यक्रमका केही भलकहरु
अनुसूची १

७. उपस्थिति र निर्णय पुस्तिका

अनुसूची २

१. पृष्ठभूमि

स्थानीय तह र नागरिकहरूका बीचमा दोहोरो सम्वाद स्थापित गर्न र त्यस्तो सम्वादबाट जनतालाई देश विकासको प्रक्रियामा रचनात्मक प्रतिनिधित्व गराई पारदर्शिताको माध्यमद्वारा स्थानीय निकायको विकास निर्माण कार्य र सेवाप्रवाहलाई गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाई जिम्मेवारीको संस्कार बसाउन गरिने सार्वजनिक सुनुवाई कार्यलाई व्यवस्थित गर्न सार्वजनिक सुनुवाई गरिएको छ ।

स्थानीय तहबाट संचालित विकास कार्यक्रम उपलब्ध सेवा, वस्तु र सुविधा सार्वजनिक गरी त्यस्ता विषयका सम्बन्धमा सार्वजनिक थलोमा सेवाग्राही नागरिकले उठाएका प्रश्नहरूमा स्पष्टता ल्याउने र नागरिकबाट प्राप्त रचनात्मक सुझावलाई ग्रहण गर्न तथा जिम्मेवार संस्कार बसाउन गाउँपालिकाबाट आर्थिक वर्ष २०७५/८० मा सञ्चालित योजनाहरूको अवस्था नागरिकहरूको बिचमा सार्वजनिक गर्ने छत्रकोट गाउँपालिकाको निर्णय बमोजिम रेडियो श्रृङ्खलाको सहजिकरणमा छत्रकोट गाउँपालिका वडा नं ३ चोयगामा अवस्थित सभाहलमा २०८०/०८/२८ गते सार्वजनिक सुनुवाई सम्पन्न गरेर भएका क्रियाकलाप र नागरिकका गुनासा अनि सुझाव सहितको रिपोर्ट पेस गरेका छौ ।

२. उद्देश्य:

- आ.व ०७५/०८० मा सञ्चालन गरेको योजनाहरूको कार्यान्वयनका बारेमा जानकारी लिने र दिने ।
- सञ्चालित कार्यक्रमको बारेमा सर्वसाधारण जनताको राय सुझाव संकलन गर्ने ।
- योजना कार्यक्रम सञ्चालनका क्रममा कमिकमजोरी भएमा स्थानीय वासीको राय बुझ्ने ।
- ऐन नियमको पालना गर्ने ।
- योजना सञ्चालनबाट स्थानीयस्तरमा परेको प्रभावको जानकारी लिने ।
- जनताबाट गाउँपालिकाप्रति उठाएका प्रश्नहरूको उत्तर तत्कालै दिने ।
- उचित सुझाव सल्लाहलाई आगामी योजना सञ्चालनमा लममदबअप को रूपमा लिने कार्यान्वयन गर्दै जाने ।

३. सार्वजनिक सुनुवाईमा सहभागी गाउँपालिका टोली :

गाउँपालिका अध्यक्ष: श्री राम प्रसाद पाण्डेय

गाउँपालिका उपाध्यक्ष : श्री सावित्रा ज्ञवाली

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत : श्री वीर बहादुर पुन

वडा नं १ का वडा अध्यक्ष : श्री घनस्याम न्यौपाने

वडा नं ३ अध्यक्ष : श्री तेजकान्त अर्याल

वडा नं ४ अध्यक्ष : श्री गुणाखर ज्ञवाली

वडा नं ५ अध्यक्ष : श्री रामप्रसाद कंडेल

वडा नं ६ अध्यक्ष : श्री नारायण रेस्मी

वडा नं ८ अध्यक्ष : श्री गुणाखर जवाली

योजना तथा प्रशासन शाखा प्रमुख : हरी टण्डन

पूर्वाधार शाखा प्रमुख : पुस्कर खनाल

आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख : संतोष जिंसी

शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा प्रमुख : टिकाराम आचार्य

स्वास्थ्य शाखा प्रमुख : स्याम सुन्दर पोखेल

सूचना प्रविधि, राजस्व शाखा प्रमुख : मुषण मुसाल

पशु शाखा प्रमुख : टेक बहादुर खनाल

कृषि शाखा प्रमुख : पवित्रा धिमिरे

महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक प्रमुख :सिता कुमारी थापा बुढाथोकी

प्रधानमन्त्री रोजगार शाखा प्रमुख : शोभा श्रेष्ठ

जिन्सी शाखा प्रमुख : होमनाथ पन्थ

लघु उद्यम शाखा प्रमुख : यमुना कुमारी शर्मा अधिकारी

पशु कृषि प्राविधिक, ईन्जिनियर, स्वास्थ्यकर्मी, सहकारी बिभाग, कार्यपालिका तथा वडा सदस्यहरु

८. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा सेवाग्राहिबाट उठाइएको गुनासाहरु र दिईएका जवाफहरु

छत्रकोट गाउँपालिकामा आयोजित सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको सुरुमै गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत वीर बहादुर पुनले गत आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाले प्रदान गरेका सेवा, भौतिक एवं वित्तिय प्रगतीका बारेमा दृष्य सामाग्रीको समेत प्रयोग गरेर जानकारी गराउनुभएको थियो । सुनुवाईमा प्रश्नोत्तर सुरु भएपछि सरस्वती माबी भेडुवाका प्र.अ. भुवन टण्डनले खर्ज्याँ वडा कार्यालय भवनको गुणस्तर कमजोर देखिएको, पल्लीकोटको ग्वाघा जाने बाटोमा राखिएको जाली सामान्य बर्खामै बग्न लागेकोले अनुगमनको पक्ष फितलो

भएको भन्दै सहि काम भए नभएको समयमा अनुगमन गर्न आग्रह गर्नुभयो । टण्डनले कालोपत्रे बाटो संग जोडिएको जमिनलाई पनी कृषि जमिनमा वर्गिकरण गरिएकाले समस्या भएको बताउनुभयो । स्वास्थ्य तर्फको गुनासो राख्दै टण्डनले पिपलनेटामा रहेको स्वास्थ्य केन्द्रमा पाउनु पर्ने निशुल्क औषधि नपाएको गुनासो गर्नुभयो । उठेका प्रश्नको बिषयगत शाखा प्रमुखले जवाफ दिदै अनुगमन थप प्रभावकारी बनाई आगामी दिनमा यस्ता गुनासो आउन नदिने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्नुभयो । त्यस्तै छत्रकोट ३ लुम्बिनीका किसान बिष्णु प्रसाद पन्तले गाउँपालिकाको वडा नं ३ मा सम्पन्न जलवायु अनुकूलन कार्यक्रमको बारेमा प्रस्तुतीकरण गर्दा अझै धेरै महत्व दिएको भए राम्रो हुने सुभाष दिनुभयो । जवाफमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वीर बहादुर पुनले प्राविधिक समस्याले यस्तो भएको बताउँदै आफूले सो कार्यक्रमलाई महत्व दिएको बताउनुभयो ।

अर्का प्रश्नकर्ता नारायण प्रसाद जवालीले गत वर्ष संचालित कक्षा ८ को ग्रेड वृद्धि परीक्षा पालिकामा संचालन गर्दा टाढाका बिद्यार्थीलाई समस्या परेको भन्दै आउँदा दिनमा पायक पर्ने स्थानमा संचालन गर्न सुभाष दिनुभयो । जवाफमा शिक्षा शाखा प्रमुख टिकाराम आचार्यले थोरै बिद्यार्थीलाई फरक फरक स्थानमा परीक्षा गराउँदा समस्या हुने भएकाले यसो गरिएको बताउँदै पालिकामा परीक्षा गराउँदा नै अपेक्षित सफलता प्राप्त हुने जवाफ दिनुभयो ।

त्यस्तै धातानन्द मुसालले बुदागत सुभाष राख्दै ब्लक समिति व्यवहारिक नभएको, टेक्निकल कर्मचारीलाई अझै तालिमको आवश्यकता भएको, कृषक पेन्सन काटिएको हल्ला चलेकाले वास्तविकता के हो ? बजेट पुरै खर्च गर्न किन नसकिएको? जैसिबी खरिद गरिएको तर संचालन प्रक्रिया के हो ? सडकको डिपिआर गर्दा वालको पनि गर्न सुभाष दिनुभयो । जवाफ दिदै गाउँपालिका अध्यक्ष रामप्रसाद पाण्डेयले ब्लक समिती अब हटाएर टोल बिकास संस्था गठन गरिने बताउँदै अर्को सुभाष टेक्निकल कर्मचारीका विषयमा तालिम वा थप के गर्नु पर्ने हो गर्ने बताउनुभयो । वहाले पेन्सन वास्तविक रुपमा प्रोत्साहन हुनुपर्ने बताउँदै हाललाई नियमित रहेको जनकारी गराउँदै यसलाई राख्ने वा हटाउने किसान संग नै छलफल गर्न लागिएको बताउनुभयो । पालिकाले जैसिबी खरिद गरेको र पालिका मित्रैका सडक मर्मत गर्न सो मेसिन प्रयोग गर्ने बताउँदै सडक संगै वालको पनि डिपिआर गर्न पालिकामा श्रोत अभाव रहेको बताउनुभयो ।

अर्का प्रश्नकर्ता रामचन्द्र कंडेलले शैक्षिक क्षेत्र सुधारका निम्ति बिज्ञ सम्मिलित छलफल गर्न सुभाष दिनुभयो । कृषिमा बादर मुख्य समस्या रहेको भन्दै बादर छोपेर स्थानान्तरण गर्न सकिन्छ कि भन्ने सुभाष दिनुभयो ।

पुर्व जनप्रतिनिधि समेत रहनु भएका धातानन्द मण्डारीले अन्य समितीको खर्च प्रतिशत ८० कटेको तर आर्थिक समितीको खर्च किन ६०% मात्रै भन्दै जिज्ञासा राख्नुभयो । मण्डारीले हुंगामा गाई पाल्ने किसानलाई गत वर्ष दिने भनिएको अनुदान अन्तिममा आएर किन नदिएको त्यो अहिले दिने गरि बजेटको व्यवस्था छ वा छैन भन्ने प्रश्न राख्नुभयो । वहाले पालिकाको खरिद प्रक्रिया के हो किन किनेका ट्याक्टर वितरणमा ढिलाई गरेको भन्दै थप जिज्ञासा राख्नुभयो ।

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा सक्रिय सहभागी हुदै वडा नं ४ कि लक्ष्मी न्यौपानेले महिला लक्षित कार्यक्रम फलदाई भएको भन्दै पालिकालाई धन्यवाद दिनुभयो र पुनः ताजगी तालिम संचालन गर्न आग्रह गर्दै उत्कृष्ट व्यवसायीलाई के प्रोत्साहनको व्यवस्था छ

मन्ने जिज्ञासा राख्नुभयो । अमृता थापा जिसिले लुम्बिनी प्रदेश सरकारले अहिले अनुदानको लागि आवेदन खुलाएको तर पालिकाको बिधालयहरुमा गत वर्षदेखी लेखा परीक्षक नपठाउदा आवेदन राख्न नपाईएकोले लेखापरीक्षण कहिले हुन्छ मन्ने जिज्ञासा राख्नुभयो ।

छत्रकोट ३ का स्यामलाल पन्थले बादर आतंक बढेकाले बैकल्पिक खेतीको नीति ल्याउन सुझाव दिदै भारतको गडवाल राज्यमा बादर आतंक बढेपछी त्यहा तम्बाखु खेती गर्न लागिने उदाहरण दिनुभयो । पन्थले अनुगमन गर्दा राजनीतिक दललाई पनि सहभागी गराउन, कृषि अनुदान दिएका किसानको नियमित अनुगमन गर्न, व्यवसायिक तालिम संचालन गर्दा स्थानिय भुभागमा उत्पादन हुने कच्चापदार्थ प्रयोग गरेर उत्पादन गर्न सकिने सिपको तालिम दिन सुझाव दिनुभयो ।

उठेका हरेक जिज्ञासा र प्रश्नको गाउँपालिका अध्यक्ष राम प्रसाद पाण्डेय, उपाध्यक्ष साबित्रा जवाली, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, वडा अध्यक्षहरु, बिषयगत शाखा प्रमुख हरुले पालैपालो जवाफ दिनुभएको थियो । कार्यक्रममा स्वास्थ्य, शिक्षा, कृषि, भौतिक पूर्वाधार, सेवा, सुशासन लगायतका बिषयमा प्रश्न जिज्ञासा र सुझाव आएका थिए । कार्यक्रमको सहजीकरण रेडियो शृंश्वरको तर्फबाट भुवन मुसालले गर्नुभएको थियो ।

६ सिफारिस

छत्रकोट गाउँपालिकाले सभाहलमा गरेको सार्वजनिक सुनुवाई अत्यन्त प्रभावकारी रह्यो । सार्वजनिक सुनुवाईमा गाउँपालिका र वडाले गरेको कामको कुरा थुप्रै उठे । उठेका प्रश्नहरुको जवाफबाट स्थानीय सरोकारवालाहरु सन्तुष्ट भएको पाइयो । करिब ४ घण्टा सम्म चलेको सुनुवाईमा महिला, युवा, व्यवसायी, बुद्धबुद्धा, आमा समुह, युवा क्लब, राजनीतिक दलको सक्रिय सहभागीता थियो भने सहभागी मध्य लगभग ८५ प्रतिशत सेवाग्राहिले गुनासो र सुझाव दिएका थिए । आगामी दिनमा गाउँपालिका र वडाबाट विनियोजन भएका योजनाहरु नियमित र समयमै अनुगमन हुनुपर्ने, सेवाप्रवाह र प्रक्रियाका बारेका नागरिकमा सचेतना अभिवृद्धि गर्न आवश्यक देखियो ।

८. सार्वजनिक सुनुवाईका केही मलकहरु

